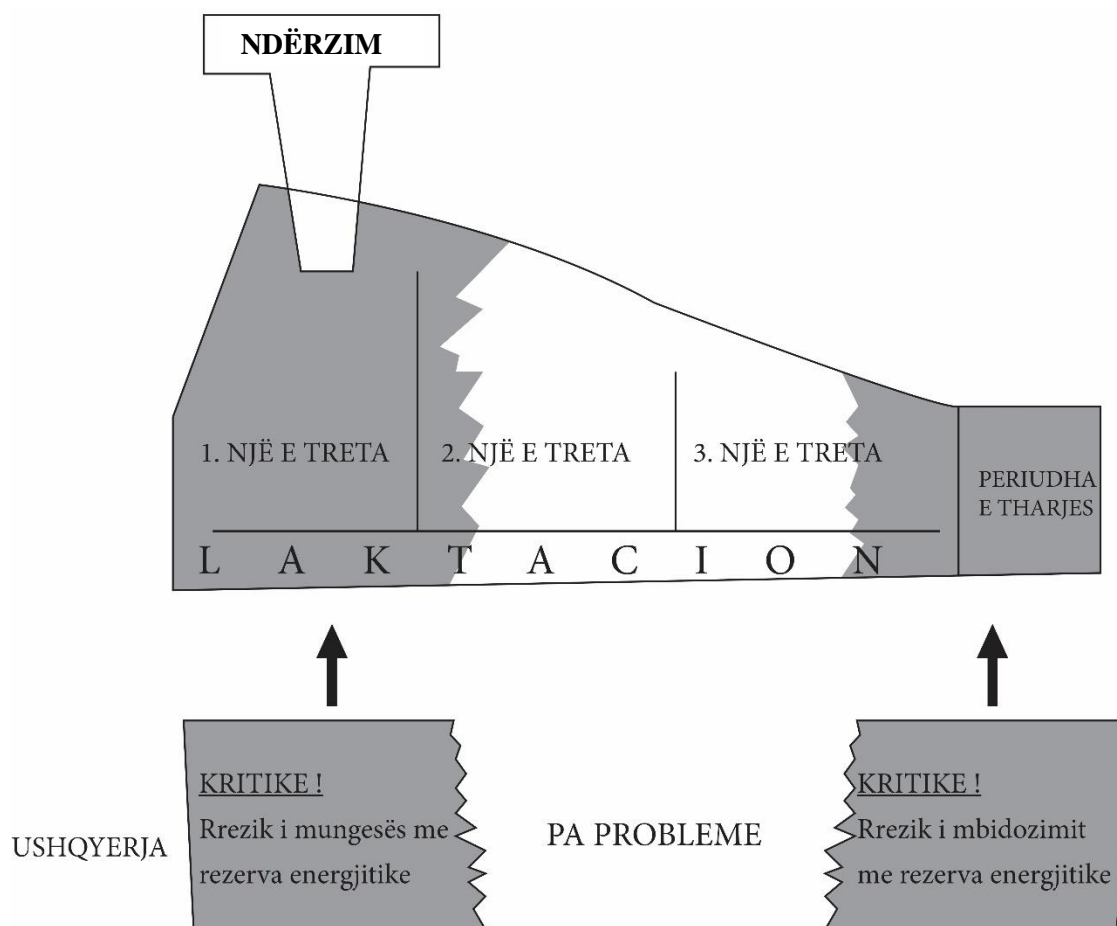

Kurba e laktacionit dhe të ushqyerit

Përgatitur nga Franz Riegler, Konsulent i Schaumann dhe

Aksioneri i AUSTRIA Prämix shpk

Ne duam lopë me një vijueshmëri të njëtrajtshme të kurbës së laktacionit.

- Ato duhet të furnizohen në fillim të laktacionit me lëndë ushqyese të mjaftueshme.
- Lopë të tilla humbin pak peshë në javët e para të laktacionit nëse ushqehen me parametrat e nevojshme
- Ato kanë më pak probleme në ndërzim.
- Rreziku i dëmtimit të mëlçisë (Acetonami) është më i ulët.

Ushqyerja në periudhën e parë të laktacionit

Lopë e reja në laktacion duan ushqim dhe vetëm ushqim.

- Menjëherë pas pjelljes, lopës duhet t'i jepet një racion ushqimor i mirëbalancuar
- Dhënia e ushqimit foragjer dhe rritja në sasi duhet të bëhet në mënyrë graduale
- Sasia e koncentratit duhet të rritet gradualisht. Mbas javës së katërt duhet të rritet sasia e ushqimit që të arrijë në nivelet e nevojshme.
- Duhet shmangur acidoza në rumen, problemet me thundrat, problemet e fertilitetit dhe problemet me mbetjen e placentës
- Duhet të ketë ushqim me përbërje energjitike të mjaftueshme
- Të parandalohet rënia në peshë e lopës në javët e para pas pjelljes në mënyrë që të shmangët rreziku i acetonemisë

Konsumi i lartë i ushqimit është kusht i rëndësishëm për rendiment të lartë të lopët e qumështit.

- Rendiment i lartë
- Shpërndarja e ushqimit me orar fikse
- Cilësi ushqimi
- Ushqim me përmbajtje të lartë fibrash për tretje sa më të mirë
- Ushqim i mirë strukturuar
- Bilanc i sasisë së ushqimit dhe vlerave ushqyese të tij
- Teknikë dhe rradhë në të ushqyer
- Vakte të shpeshta ushqimore.

Furnizimi me ujë

- Lopët duhet të pijnë gjithmonë ujë të freskët dhe të pastër - **kontrolli i ujit të pijshëm është i domosdoshëm.**

Klima në stallë dhe rehatia e lopës

- Të tregohet kujdes për shëndetin e kafshës si për shembull: për thundrat, parazitët dhe stabilitetin e metabolizmit.
- Viçat duhet të mësohen të konsumojnë ushqim.
- Rritja e kujdesshme e remontit.

Dhënia e ushqimit: 2-3 % e peshës së trupit për kg ushqim të thatë.

- **Për shembull: Një lopë me peshë 700kg ka nevojë për 18-21 kg ushqim të thatë**

Vlera optimal e pH të plëndësit te lopët e qumeshtit është 6,5.

- Sekretionet dhe pështyma rregullojnë pH e zorrëve- sa më shumë të përtypet lopa, aq më shumë pështymë do të prodhohet.
- Efikasiteti strukturor i barit dhe silazhit të barit të thatë (35-45% masë e thatë) është i lartë ndërsa i silazhit të njomë, silazhit të misrit është më i ulët.
- Për përgatitjen e silazhit të barit, bari nuk duhet prerë kur është nën 8 cm (normale është gjatësia 10-15 cm)
- Koncentrati nuk duhet të kalojë masën 50% të lëndës së thatë totale përndryshe shtohet rreziku i acidozës.
- Radha e ushqimit të jetë bar – koncentrat - silazh, sipas kërkesave përsëri koncentrat - bar ose racione të përziera

Balancimi i përmbajtjes së energjisë/proteinave në racionet e qumështit

- Mungesa në përmbajtje e proteinave dhe energjisë çojnë dobësimin e lopës dhe shkakton probleme fertiliteti.

- Deficitet e energjisë dhe teprica e proteinave të çojnë në rëndim të mëlçisë (acetonami) dhe probleme me pjellorinë.
- Teprica e energjisë çon në dhjamosjen e lopëve, më shpesh ndodh te lopët e vjetra. Reduktimet e mëvonshme të dhjamosjes së lopët e reja çon në humbje peshe të rëndë, rëndim të mëlçisë (acetonami) dhe problem me pjellorinë.

Vlerat standarde të kontrollit të cilësisë së qumështit

- Përmbajtja e yndyrës: rreth 4%
- Përmbajtja e proteinave të qumështit: 3,2- 3,8%
- Diferenca ndërmjet përmbajtjes së yndyrës së qumështit dhe përmbajtjes së proteinave : <0,8%
- Përmbajtja e uresë në qumësht 15-30mg/100ml qumësht.
- Rendiment qumështi standard me persistencë konstante.

Ushqyerja në fazën e tretë të laktacionit

6- 8 javë para pjelljes, lopët thahen

- Vetëm gjinjtë e shëndetshëm mund te thahen. Duhet të kryhet California Test.
- Të trajtohen gjinjtë e sëmurë para periudhës së tharjes.
- Gjiri i lopës duhet të milet deri në pikë të fundit pastaj të thahet.

Lopët e vjetra të qumështit dhe lopët në tharje nuk duhet të dhjamosen

- Prandaj duhet të reduktohet koncentratit.
- Duhet t'i kushtohet vëmendje gjendjes së përgjithshme trupore, dhjamosjes dhe rënies nga pesha në të gjitha fazat e laktacionit.
- Syri i pronarit mund ta ushqejë lopën siç duhet.
- Në pjesën e parë të laktacionit lopët e reja nuk duhet të humbin shumë peshë dhe të vjetrat nuk duhet të dhjamosen.

Ushqim i parapërgatitjes për pjellje

- Ushqimi i përgatitur duhet të fillohet 2-3 javë para pjelljes
- Duhet të jetë i varfër në kalcium dhe i pasur me fosfor

- Duhet të shmanget ushqyerja me jonxhë.
- 1,5-3 kg koncentrat në ditë.
- Përshtatje me ushqimin e laktacionit.
 - Kujdes! Tepricat e kalciumit mund të çojnë në sëmundjen e etheve të qumështit
 - Prandaj nuk duhet përdorur jonxhë; jo shtim kalciumi dhe duhen shtuar përzierjet me lëndë minerale (premikse).